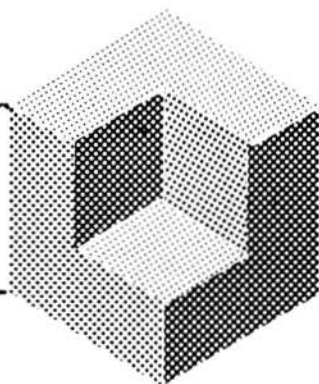

Beszámolók ◦ Szemlék ◦ Közlemények

Az OMIKK 1983. évi műszaki és tudományos filmbemutatóinak eredménye

Az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár 1981-ben megindított filmbemutató-sorozatának újabb jelentős szakasza zárult le az 1983-as esztendővel. A hazai nagykönyvtárak történetében úttörő vállalkozású kezdeményezés helyességét és szükségességét a rendezvények iránt megnyilvánult érdeklődés igazolta, amelyre tekintettel az 1981. évi két rendezvényt szemben 1982-ben négy, 1983-ban pedig már nyolc filmbemutatót tartottunk az Országos Műszaki Könyvtár klubtermében. A rendezvénysorozat első két eseményéről, a *Dán műszaki, tudományos és gazdasági filmnapok*-ról a TMT 1981. évi 1–2. számában, a *Környezetvédelmi filmbemutatóról* pedig a folyóirat 1982. évi 1–2. számában már beszámoltunk.

Az 1982. évi rendezvények első eseménye az ENSZ *Vision Habitat* filmek bemutatója volt 1982. március 8–10. között és 12-én (a rendezvényről részletes hirdetés jelent meg a TMT 1982. évi 5. számában). Az év másik három rendezvényének legfontosabb jellemzői a következőkben foglalhatók össze:

- *Szovjet műszaki és tudományos filmnapok '82*
– 1982. május 3–6., összesen 7 előadás,
– a Szovjet Tudomány és Kultúra Háza filmtárának legújabb filmjeiből válogatott 20 film,
– 242 néző;
- *Francia műszaki–tudományos és rövidfilmnapok* (a Budapesti Francia Műszaki és Tudományos Tájékoztatási Központtal közös rendezésben)
– 1982. október 11–15., összesen 15 előadás,
– a budapesti Francia Intézet filmtárából, illetve közvetlenül Franciaországból kölcsönzött 26 film,
– 731 néző;
- *Építésügyi filmnapok* (az Építésügyi Tájékoztatási Központ Filmstúdiójával közös rendezésben)
– 1982. november 8–9., összesen 7 előadás,
– 22, döntő többségében a filmstúdió által 1982-ben gyártott film,
– 173 néző.

Az 1982. év jelentős számú tapasztalattal szolgált mind a tervezés és előkészítés, mind a szervezés és megrendezés terén, mind a technikai lebonyolítás szempontjából. Az egész évben folyamatosan végzett írásos közvéleménykutatás keretében összegyűlt közel 500 kérdőív nagy segítséget jelentett mind a rendezvényekkel kapcsolatos „felhasználói” vélemények megismerésében, mind a további – az igényekhez tartalmi és formai szempontból egyaránt igazodó – programterv kialakításában.

Az 1983. évi rendezvények sorát a Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat Országos Kutatófilm Központja (MTA MMSZ OKK) keretében működő *Felsőoktatási és Kutatófilm Tár válogatott filmjeinek* négynapos bemutatója nyitotta meg. Az 1983. február 21–23. közötti és 25-i rendezvényen a filmtár gyűjtőkörét nagyban tükröző tematikai megoszlásban az alábbi 21 film került vetítésre:

1. *Az Encyclopaedia Cinematographica biológiai filmjei*
A turbolya beporzása
Petesejt vándorlása fehérpatkányban
Nemeskorall polipocskáinak mozgása
Olasz skorpió párosodása
A karvaly költése
Japán makákók játéka
Erszéyes medve táplálkozása
Normális szülési folyamat levezetése
2. *A Francia Tudományos Kutatófilm Szolgálat filmjei*
SAMU – francia rohammentőszolgálat
A Concorde repülőgép
Szemészeti betegségek sürgős esetei
Malária – egy titokzatos kór
3. *Az MTA MMSZ OKK filmjei*
Infra-termogramok felvétele Aga Thermovision-nal
Elektrokristályosítás
Alagútfelújítás lőtt betonnal
Hullámterjedés
Alakító menetfűrés

4. Budapest Műszaki Filmfesztiválok díjnyertes filmjei

- A Mercedes Benz W123 gépkocsi
- Az Apolló 12 holdraszállása
- A víz biológiai szerepe
- A holnap anyagai

A bemutató első napján dr. Nemes Zoltán osztályvezető, az MTA MMSZ OKK vezetője ismertette a filmstúdió és filmtár tevékenységét, szolgáltatásait. A négynapos rendezvény 4 nyilvános és egy külön-előadásán összesen 255 néző látta a filmeket, s tekintette meg a rendezvény hetében a filmstúdió tevékenységét és a hazai kutatófilmzés egy-egy jellemző dokumentumát bemutató kamarakiállítás a könyvtár halljának vitrineiben.

Az 1983. évi második rendezvény a *Postaügyi és távközlési filmbemutató* címet viselte, s 1983. március 21-én az 22-én került megrendezésre. A tematikus filmbemutató keretében két témakörben az alábbi filmek szerepeltek:

1. Postaügyi filmek

- Ha a szavak beszélni tudnának (nyugatnémet)
- Multiplex-rendszerű telefonközpontok (francia)
- Itt a telefongyár! (magyar)
- Automatizált levélfeldolgozás (magyar)
- A modern francia postaszolgálat (francia)
- Látogatás a Postamúzeumban (magyar)

2. Hírközlési filmek

- Kommunikáció nélkül nincs élet (angol)
- Az újságkészítés 24 órája (nyugatnémet)
- Telematikai rendszer az 1982. évi Versailles-i csúcstalálkozón (francia)
- Távközlés fényvezető szálakkal (francia)
- Hangok az űrből (angol)

A bemutatott 12 film közül a külföldi filmeket szinkrontolmácsolással vetítettük. Az angol filmeket az Egyesült Királyság budapesti nagykövetségének filmtára, a francia filmeket a Budapesti Francia Műszaki és Tudományos Tájékoztatói Központ, a nyugatnémet filmeket az NSZK budapesti nagykövetségének filmtára, a magyar filmeket a BHG Híradástechnikai Vállalat és a Közdok Filmstúdió kölcsönözte.

Az év következő filmbemutatóját 1983. április 5–8. között tartottuk *Oktatófilmnapok '83* címmel. Az úttörő kezdeményezésű rendezvény célja az volt, hogy az oktatásban felhasználható legújabb oktatófilmeket és videofelvételeket bemutassa a fővárosban és környékén dolgozó pedagógusoknak. A Fővárosi Pedagógiai Intézet, az Országos Oktatástechnikai Központ, a TIT Budapesti Szervezet és az OMIKK közösen rendezte meg a bemutatót, a bemutatott filmeket és videofelvételeket 12 filmforgalmazó kölcsönözte. A rendezvény a fővárosi audiovizuális munkaközösségek vezetői tanácskozásával kezdődött a TIT Múzeum u. 7. sz. alatti Kossuth

Klubjában, a vetítések az OMIKK klubtermében folytak. A tavaszi oktatási szünetben, a naponta 9–12 és 14–17 óra között zajló 7 – tantárgyblokkok szerinti – vetítésen összesen 60 film került a nézők elé, az alábbi megoszlásban:

magyar–történelem	8,
idegen nyelv–osztályfőnöki óra	9,
rajz–ének	8,
alsótagozat–napközi	7,
földrajz–biológia	10,
fizika–kémia–matematika	10,
testnevelés–technika	8.

A vetítéseken kiosztott egyedi kérdőívek alapján a résztvevők hasznosnak és szükségesnek ítélték a bemutatót. A három és fél nap alatt részt vett 300-nál több általános iskolai és középiskolai tanár és szakfelügyelő szerint az oktatófilmnapokat rendszeresen kellene megrendezni.

A *Számítástechnikai filmnapokat* az 1983. évi rendezvények következő állomásaként 1983. május 30–31-én és június 1-én rendeztük meg. A folyamatos közvéleménykutatás szerint a számítástechnikai témakör az 5 leginkább igényelt témakör egyike, ennek megfelelően a filmbemutató programjában a hazai filmtárakban és kölcsönzőknél található számítástechnikai filmek döntő többsége szerepelt. A háromnapos rendezvény összesen 3 előadásán az alábbi 15 filmet láthatta a közönség.

- A KSH SZÜV számítógépes szolgáltatásai
- Fényszedés
- Mikroszámítógéppel a teherforgalomért
- Ügyvitel- és információszerzés a mezőgazdaságban
- Dr. számítógép
- Telematikai rendszer az 1982. évi Versailles-i csúcstalálkozón (francia)
- Megfelelő körülmények (angol)
- Csipetnyi logika
- Videoton számítástechnika
- IV. generációs számítógép I.
- IV. generációs számítógép II.
- A számítástechnika alkalmazása Magyarországon
- Komplex számítógépes termelésirányítás
- MOM számítástechnika
- Computeres tomográf I–II.

A számítástechnikai filmeket összesen 107 néző látta.

A *Számítástechnikai adatbázisok filmjeit* bemutató két rendezvényre 1983. június 16-án és 23-án került sor más-más közönség előtt: az első rendezvényre a Magyar Könyvtáros Egyesület Műszaki Könyvtáros szekciójának tagjai, míg a második rendezvényre az NTMIR ágazati és speciális kijelölt nemzeti szerveinek hazai képviselői kaptak meghívást. Mindkét bemutatón az OMIKK százéves jubileuma alkalmából 1983 júniusában megrendezett DATABASE '83 konferencia Film és Video Show-jára nevezett filmek közül az alábbi 5 filmet vetítettük:

- Országos Orvostudományi Könyvtár – kommunikáció a 80-as években (USA),
- CAS online (USA),

Munkában a tudományos információ – ISI (USA),
A láthatatlan alkotórész – Euronet Diane (Luxemburg),
A színvonal emeléséért – IBM kutatás és fejlesztés (USA).

A két, szakközönség számára szervezett bemutatót
összesen 102 néző tekintette meg.

Az 1983. évi rendezvények 7. eseménye a *Vízügyi
filmek* bemutatója volt október 3–5. között. A Vízügyi
Filmstúdió által gyártott és a VIZDOK Filmtára által
forgalmazott filmek közül 3 előadásban a következő 13
filmet mutattuk be:

Randevú
Vizekről
Déli vízbázis
Dinnye
Nyíló zsilipek
Vaskor
Olajseprű
Porlasztótárcsás levegőztetés
Vízitársulatok
A forrástól a torkolatig
A szomjúság határai
Érték a csatornából
Árvíz! Tiszavölgy 1980.

A filmeket összesen 39 néző látta. A filmbemutató-
hoz kamarakiállítás is kapcsolódott, amely a hazai vízügyi
dokumentumritkaságait és technikatorténeti relikviáit
mutatta be az Esztergomi Vízügyi Múzeum anyagából.

Az *NSZK filmnapok* zárta az 1983. évi rendezvények
sorát november 21–25. között. A naponta két előadás
bemutatott összesen 41 film a következő témakör
csoportosításban szerepelt a programban:

1. *Nyersanyag- és energiaipar*

Nyersanyagok a tengerből
Új utak az energiaigény kielégítésében
Az acél új útjai
Energiamegtakarítás

2. *Társadalom*

60 millió ember
Kézművesség az ipar korszakában
Az 1x1 már nem elég
Egy nap az NSZK-ban
Weimartól Bonniig

3. *Feldolgozóipar*

Motorok, motorgyártás
Anyagok – amiből az autó készül
Precízió – finommechanika és optika
Variációk egy anyagra: műanyag

4. *Utazás*

Német impressziók
Emberek és tájak az NSZK északi részén
Bajorország
Lemgo, az öreg hanzaváros
Utak, utak, utak

5. *Közlekedés*

Rendezőpályaudvarok

Városfejlesztés és közlekedés Münchenben
Az Elba-alagút
Hangtalan energia: szövetségi vasutak

6. *Mezőgazdaság–élelmiszeripar–környezetvédelem*

Mezőgazdaság az ipari korszakban
Környezetvédelem
Táplálék a tengerből
Az átalakuló falu
A zöld tenger
A víznek is ára van

7. *Művészet*

Kastélyok és kertek
Carl Orff
A művészet kincsestára
Hét évszázad népművészet

8. *Építőipar–településfejlesztés–lakásépítés*

Városok, városközpontok, új lakásformák
Térelrendezés az NSZK-ban
Több mint négy fal
A Rajna–Majna központ
Ammónia-előállító telep a sivatagban

9. *Egészségügy–sport*

Az elfelejtett szív
Nagy sport kis csónakban
Oktatás a kölni Sportfőiskolán
Futballjelenetek Münchenben

A filmnapok ünnepélyes megnyitóján *dr. Horst-
Wolfram Kerll* úr, az NSZK budapesti nagykövetségének
tanácsosa és *dr. Dúzs János*, az OMIKK általános
főigazgatóhelyettese mondott bevezetőt. Az ötnapos
rendezvény 10 nyilvános és 2 különelőadásán összesen
504 néző vett részt.

*

Az OMIKK 1983. évi filmbemutató-sorozata összességében tehát *eredményesnek ítéltető*: a 8 rendezvényen bemutatott 151 filmet összesen 1392 néző látta, a 36 előadás látogatottsága a klubterem 60 fős befogadóképességének függvényében 66%-os volt. Ezen eredményhez nagyban hozzájárult a már kialakított és kiválóan működő kapcsolatrendszer a tömegkommunikációs fórumokkal (napilapok, Magyar Rádió), valamint a legújabb információs közvetítőrendszerek igénybevétele is (a 8 rendezvény közül 6-ról az MTV kísérleti Teletext-adásában is jelent meg előzetes tájékoztatás). Gyümölcsözőnek ígérkezik az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció tagjaival kialakított kapcsolatrendszer is, amelynek keretében az OMIKK célja, hogy az általa bemutatott filmeket a szekció tagjai saját intézményükben bemutatásra és további felhasználásra kölcsönözzék.

Árkos Iván
(OMIKK)